

пензије које су смањене због економске и финансијске кризе морају надокнадити, док се смањене државне пензије – само уколико су смањене у великој мери, могу надокнадити, али само у мањој мери. Уставно начело друштвене солидарности, тумачено у контексту уставног принципа једнаких права, подразумева дужност законодавца да успостави недискриминаторни степен смањења зарада лицима која су за свој посао плаћена из фондова државног или општинског буџета.

Тренутно је предмет пажње и питање смањења зајемчених права из области социјалне заштите судија, односно смањење њихових зарада. Формулишући доктрину зајемчених права из области социјалне заштите за судије, Уставни суд је истакао као императиве судијске зараде и њихова зајемчена социјална права из начела независности судија и судова успостављеног у члану 109. Устава. Систем зајемчених социјалних права судија, формулисан у доктрини Уставног суда, треба оценити као важну гаранцију независности судија, што постаје питање од нарочитог значаја у условима економске кризе, када законодавац поставља ограничења на могућу висину зарада и пензија. Уставни суд је у својој одлуци од 1. јула 2013. даље разradio доктринарне одредбе засноване на општој доктрини смањења права из области социјалне заштите (плата и пензија) у условима економске кризе, формулисаној у одлуци Уставног суда од 26. марта 2006, у којој је саопштен значај поштовања принципа пропорционалности приликом успостављања конкретних ограничења на зајемчена социјална права.

Професор доктор Красен Стойчев Стойчев.

Судија Уставног суда Републике Бугарске.

НАДЛЕЖНОСТ И КОНТРОЛА УСТАВНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ БУГАРСКОЈ.

Надлежност се у класичном смислу односи на независно решавање одређених правних спорова. Надлежност одређује шта је речено у одређеном правном пропису и меру у којој је понашање у складу са њим усаглашено са правилима утврђеним законом. Надлежност представља поступак примене права и у том је смислу заснована на праву и његовом спровођењу. Зато у погледу свих предмета који се односе на правне спорове, али у којима се спорови не односе на примену права у конкретним случајевима, решавање спора не представља питање надлежности. Пример тога је уставносудско разматрање захтева за оцену уставности закона или за тумачење устава; исто се односи и на одлуке које Уставни суд доноси о сагласности устава са међународним уговорима које је држава потписала, а пре њихове ратификације, односно о сагласности закона са општеприхваћеним стандардима међународног права.

Надлежност у класичном смислу не важи у таквим случајевима управо зато што није реч о примени права у смислу утврђивања у којој је мери